

**Sprawozdanie za 2016 r.
z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Jarosławiu
z zestawieniem potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej.**

1. RODZINNA PIECZA ZASTĘPCZA

a) Świadczenia dla rodzin zastępczych

W 2016 r. wypłacono świadczenia 98 rodzinom zastępczym, w których przebywało 143 dzieci.

Na dzień 31 grudnia 2016 r. pozostało 90 rodzin zastępczych, w których przebywa 129 dzieci, w tym:

- 5 rodzin zawodowych – 13 dzieci
- 26 rodzin niezawodowych – 33 dzieci
- 59 rodzin spokrewnionych – 83 dzieci

W 2016 r. powstało 13 nowych rodzin zastępczych, w których umieszczono 20 dzieci, w tym :

- spokrewnione- 11 rodzin - 15 dzieci
- niezawodowe - 2 rodziny - 3 dzieci

W działających już rodzinach zastępczych zawodowych umieszczono 2 kolejnych dzieci.

Dzieci umieszczone zostały w rodzinach zastępczych z powodu:

- niewydolność opiekuńczo – wychowawcza rodziców naturalnych – 15 dzieci
- uzależnienie od alkoholu rodziców biologicznych - 4
- śmierć rodziców - 1

Kwota świadczenia miesięcznego dla rodziny zastępczej na każde dziecko:

- spokrewnione – 660 zł
- niezawodowe – 1000,00 zł
- zawodowe - 1000,00 zł

Kwoty przyznane na świadczenia fakultatywne :

- do wypoczynku – w łącznej kwocie 10.820 zł, dla 21 dzieci
- dofinansowanie kosztów utrzymania domu jednorodzinnego, energii elektrycznej i ciepłej (dotyczy tylko rodzin zastępczych zawodowych) – dla 3-ch rodzin zawodowych w łącznej kwocie – 15.186,72 zł, w tych rodzinach wychowało się 8 dzieci pochodzących z innych powiatów a więc świadczenie jest refundowane przez powiat radomszczański, tarnowski i kolbuszowski
- jednorazowa pomoc na zagospodarowanie nowo przyjętego dziecka do rodziny zastępczej – dla 3 rodzin, w których wychowuje się 7 dzieci na łączną kwotę 12.69,74 zł,
- na pokrycie kosztów związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych – dla 3 dzieci wychowujących się w 2 rodzinach zastępczych na kwotę 5.500,00 zł
- na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z remontem domu jednorodzinnego – dla 2 rodzin zastępczych na łączną kwotę 10.000 zł.

Na terenie naszego powiatu było umieszczonych 22 dzieci, które pochodzą z innych powiatów i powiaty te finansują ich pobyt w rodzinach zastępczych. Są to powiaty : radomszczański, ostrowiecki, przeworski, lubaczowski, kolbuszowski, świdnicki, legionowo, przemyski, kutnowski oraz miasta: Przemyśl, Sosnowiec, Tychy i Tarnów. Powiaty te w 2016r. zwróciły koszty utrzymania swoich wychowanków w rodzinach zastępczych na terenie naszego powiatu na kwotę 389.335,67 zł.

Dwadzieścia dzieci pochodzących z naszego powiatu było umieszczonych w innych powiatach, ich pobyt w rodzinie zastępczej finansowany jest przez nasz powiat. Są to powiaty: Łąncucki, Strzyżowski, Rzeszowski, lubaczowski, przeworski, krośnieński, przemyski oraz miasta: Krosno, Rzeszów, i Przemyśl. W roku 2016 powiat Jarosławski zwrócił w/w powiatom koszty utrzymania dzieci pochodzących z terenu naszego powiatu w rodzinach zastępczych na ich terenie w kwocie 255.091,55 zł.

Pomoc na kontynuowanie nauki wychowanków rodzin zastępczych wypłacano 15 wychowankom w kwocie po 494,10 zł miesięcznie i 9 wychowankom po 500,00 zł – świadczenie przyznane zostało na zasadach ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Świadczenia wypłacono na łączną kwotę 113.874,85 zł.

Pomoc jednorazową na usamodzielnienie wypłacono 4 wychowankom na kwotę 18.123,00 zł.

Pomoc jednorazowa na zagospodarowanie rzeczowe została wypłacono 4 osobom usamodzielnianym na kwotę 18.631,80 zł.

Wychowankowie mają trudności ze znalezieniem samodzielnych mieszkań i najczęściej pozostają w mieszkaniach rodziców zastępczych.

Udało się uzyskać z Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej dotacje na pokrycie kosztów realizacji zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej na kwotę 55.056,00 zł, z przeznaczeniem na dofinansowanie kosztów wynagrodzenia koordynatora pieczy zastępczej.

Zgodnie z art. 191 ust. 8 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej gminy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponoszą wydatki w wysokości 10% do 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w zależności od okresu pobytu dziecka w pieczy zastępczej. W związku z powyższym następujące gminy : Miasto Jarosław i Radymno, gmina Chłopice, Pruchnik, Wiązownica, Radymno, Laszki i Pawłosiów zwróciły wydatki poniesione przez powiat na utrzymanie dzieci w pieczy zastępczej w łącznej kwocie 165.419,27 zł.

Ogółem na świadczenia dla rodzin zastępczych mieszkających w naszym powiecie wydano 1.467.281,30 zł. Plan na 2017 rok ustalono na kwotę wyższą co odpowiada potrzebom i oczekiwaniom PCPR.

b) alimentacja

W 2016r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jarosławiu wytoczyło łącznie 31 powództw o zasądzenie alimentów od rodziców biologicznych na rzecz dzieci przebywających w pieczy zastępczej w tym:

- 9 na rzecz dzieci przebywających na terenie innych powiatów,
- 8 na rzecz dzieci przebywających w instytucjonalnej pieczy zastępczej,
- 14 na rzecz dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej na terenie powiatu jarosławskiego.

Z informacji uzyskanych od rodzin zastępczych wynika, że w zdecydowanej większości alimenty są uiszczane, w innych przypadkach przeprowadzana zostaje egzekucja komornicza.

c) Sprawozdanie z efektów pracy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w 2016 r.

W okresie od 01.01.2016r. do 31.12.2016r., na terenie powiatu jarosławskiego funkcjonowało łącznie 98 rodzin zastępczych, w których przebywało łącznie 143 dzieci.

Poniższa tabela obrazuje formy rodzinnej pieczy zastępczej (stan na grudzień 2016 r.).

Forma rodzinnej pieczy zastępczej ¹	Ilość rodzin	Ilość dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej
Rodzina zastępcza zawodowa	5	13
Rodzina zastępcza niezawodowa	26	33
Rodzina zastępcza spokrewniona	59	83
Suma	90	129

- prowadzono nabór kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, niezawodowej oraz prowadzenia rodzinnego domu dziecka, w wyniku którego pozyskano 5 rodzin do pełnienia funkcji niezawodowej rodziny zastępczej, dzięki czemu uzyskano dodatkowe miejsca dla dzieci w pieczy,
- kwalifikowano osoby kandydujące do pełnienia funkcji rodziny zastępczej oraz wydano zaświadczenia kwalifikacyjne potwierdzające ukończenie szkolenia 5 nowym rodzinom,
- organizowano szkolenia dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka (za pośrednictwem Ośrodka Adopcyjnego w Rzeszowie), w wyniku którego przeszkolono kolejnych 8 osób,
- umożliwiono kandydatom na rodziców zastępczych w czasie szkolenia odbycie dodatkowo obowiązkowych praktyk (niezbędnych do uzyskania kwalifikacji) w zawodowych rodzinach zastępczych,
- biorąc pod uwagę potrzeby osób sprawujących funkcję opiekunów zastępczych, przeszkolono 20 osób tworzących rodziny zastępcze. Szkolenie miało na celu wzmocnienie ich kompetencji, podnoszenie kwalifikacji, wsparcie oraz pomoc w rozwiązywaniu problemów wychowawczych, które prowadził zaproszony specjalista, Prezes Stowarzyszenia Nowy Dom (tematyka szkolenia: Wychowanie w rodzinie zastępczej - warsztaty umiejętności wychowawczych dla opiekunów zastępczych),
- zapewniono rodzinom zastępczym pomoc i wsparcie w ramach utworzonej przez rodziny zawodowe grupy wsparcia,
- ściśle współpracowano ze środowiskiem lokalnym, w szczególności z sądem, ośrodkami pomocy społecznej, instytucjami oświatowymi oraz podmiotami leczniczymi, jak też z kościołami,
- nawiązano współpracę z pracownikami socjalnymi oraz asystentami rodzin na rzecz utrzymywania kontaktów przez rodziców biologicznych z dziećmi umieszczonymi w rodzinach zastępczych oraz podtrzymywania więzi rodzinnych w celu umożliwienia powrotu dzieci do rodzin naturalnych,
- nawiązano współpracę również z wszystkimi szkołami, do których uczęszczają wychowankowie rodzin zastępczych celem kontroli ich wyników w nauce oraz zachowania,

¹ Stan na 31.12.2016r.

- prowadzono poradnictwo i terapię dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą oraz dzieci umieszczonych w pieczy,
- zapewniano pomoc prawną osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego,
- dokonywano okresowych ocen sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej (dzieci powyżej 3 lat nie rzadziej niż raz na 6 miesięcy, poniżej lat 3 nie rzadziej niż raz na 3 miesiące),
- zgodnie z ustawą zorganizowano 4 razy w roku posiedzenia Zespołu ds. Oceny Sytuacji Dzieci w celu oceny zasadności dalszego pobytu dzieci w pieczy, na które zapraszano ich rodziców biologicznych oraz przedstawicieli współpracujących instytucji,
- dokonano 13 ocen rodzin zastępczych pod względem predyspozycji do pełnienia powierzonej im funkcji oraz jakości wykonywanej pracy,
- umożliwiono dostęp do specjalistycznej pomocy, udzielono 21 porad psychologicznych rodzinom wymagającym wsparcia oraz dzieciom, w tym również w miejscu ich zamieszkania,
- zapewniono rodzinom zastępczym zawodowym i niezawodowym poradnictwo, mające na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego,
- kandydatom do pełnienia funkcji rodziny zastępczej przeprowadzono 17 analiz sytuacji osobistej, rodzinnej i majątkowej, w tym na prośbę Sądu wydano 17 opinii o spełnianiu lub braku spełniania przez kandydatów warunków na rodzinę zastępczą,
- udzielano pomocy na prośbę Sądu w poszukiwaniu rodzin zastępczych dla dzieci, jak również współpracowano z kuratorami w interwencyjnych umieszczeniach dzieci w pieczy zastępczej,
- 6 razy wnioskowano do Sądu o wszczęcie z urzędu postępowania o wydanie zarządzeń wobec dzieci celem uregulowania ich sytuacji prawnej (po upływie 18 miesięcy od dnia umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej), w efekcie czego Sąd pozbawił władzy rodzicielskiej 6 rodziców biologicznych, co uregulowało sytuację prawną 7 dzieciom przebywającym w pieczy zastępczej
- zgłoszono do Ośrodka Adopcyjnego informacje o 11 dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, z których wobec 3 uzasadniono przysposobienie. Decyzją Ośrodka Adopcyjnego w Rzeszowie wszystkie 3 zakwalifikowano do adopcji oraz umieszczono w rodzinach przysposabiających,
- sprawowano nadzór nad prawidłowością funkcjonowania rodzin zastępczych,
- 1 rodzinę zastępczą rozwiązano z powodu niewydolności wychowawczej opiekunów zastępczych, 4 w związku z uzyskaniem pełnoletniości przez wychowanków oraz 1 w wyniku osiągnięcia pełnoletniości przez matkę biologiczną i przejęcia władzy rodzicielskiej wobec dziecka,

- 4 dzieci z rodzin zastępczych powróciło do rodziny biologicznej,
- 24 pełnoletnim wychowankom rodzin zastępczych przydzielono pomoc finansową na kontynuację nauki, 6 z nich opuściło rodziny zastępcze i usamodzielniało się ,
- aktualizowano nałożony na starostę obowiązek prowadzenia rejestru rodzin pełniących funkcję rodzin zastępczych niezawodowych i zawodowych oraz rejestru kandydatów zakwalifikowanych do pełnienia tych funkcji,
- zorganizowano uroczystość Dnia Rodzicielstwa Zastępczego dla opiekunów zastępczych oraz dzieci w celu promowania idei rodzicielstwa zastępczego oraz pozyskiwania kolejnych kandydatów,
- umożliwiono systematyczne podnoszenie kwalifikacji koordynatorom rodzinnej pieczy zastępczej poprzez udział w szkoleniach i konferencjach.

d) projekt - korepetycje dla dzieci z rodzinnej pieczy zastępczej

W 2016r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jarosławiu nawiązało współpracę z Państwową Wyższą Szkołą Techniczno-Ekonomiczną im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu w zakresie świadczenia bezpłatnej pomocy studentów pedagogiki w postaci korepetycji dla dzieci i młodzieży będących wychowankami rodzin zastępczych z terenu Powiatu Jarosławskiego. Została w tej sprawie podpisana stosowna umowa o współpracy na okres od 01.02.2017 do 01.02.2018r.

2. INSTYTUCJONALNA PIECZA ZASTĘPCZA

a) placówki opiekuńczo-wychowawcze:

Decyzją Wojewody z dnia 13.01.2017r. Dom Dziecka w Jarosławiu zmienił swoją siedzibę i nazwę na: Dom pod Lipami Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza w Radymnie, ul. Mickiewicza 30.

W 2016r. średnia liczba dzieci w Domu Dziecka w Jarosławiu wynosiła 31, z czego 3-ech wychowanków przebywało w MOS (Młodzieżowych Ośrodkach Socjoterapeutycznych)

- 19 wychowanków pochodzi z naszego powiatu i miasta Jarosław

W 2016r. koszt utrzymania dziecka w Domu Dziecka w Jarosławiu wynosił 3.659,93zł. i obowiązywał od lutego 2016r.

W 2016r. w Domu Dziecka w Jarosławiu przebywało 10 dzieci z terenu innych powiatów. Otrzymano z tego tytułu dotację w łącznej kwocie 433.315,39zł.

Natomiast nasz powiat dotował pobyt 10 dzieci w placówkach na terenie innych powiatów na kwotę: 327.443,23zł.

W 2016r. do naszego domu dziecka przyjęto 2 wychowanków a na terenie innego powiatu umieszczono 1 dziecko (z miasta Jarosławia).

Na terenie innych powiatów w instytucjonalnej pieczy zastępczej przebywa obecnie 7-ro wychowanków (Dom Dziecka Nowa Grobla, Dom dla Dzieci w Rakszawie, Dom Dziecka „ Moja Rodzina” w Prałkowcach).

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej gminy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponoszą wydatki w wysokości 10%, 30%, 50% na opiekę i wychowanie dziecka w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Do gmin tych należą: Gmina Jarosław, Miasto Jarosław, Gmina Radymno (do X. 2016r.)

Dochód dla Powiatu z w/w gmin w 2016r. wyniósł **ponad 188 tys.**

b) usamodzielnienie wychowanków z placówek opiekuńczo-wychowawczych

Placówki (domy dziecka, MOW, SOW) opuściło w 2016r. 5 osób.

W 2016r. 17 wychowanków kontynuowało naukę. Wyplacono łącznie na to zadanie 90.774,00zł.

Na koniec grudnia 2016r. naukę kontynuowało już tylko 12 wychowanków.

W 2016r. wyplacono 1 wychowankowi pomoc na całkowite usamodzielnienie na kwotę 6600,00zł.

Pomocą na zagospodarowanie objęto 5 osób, z których 1 osoba kontynuuje nadal naukę.

Pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej wyplacono na łączną kwotę: 23.109,86zł.

Pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej w większości wychowankowie przeznaczyli na zakup niezbędnych rzeczy do mieszkania lub przeznaczyli na jego remont.

W dalszym ciągu problem stanowi zabezpieczenie mieszkań dla wychowanków opuszczających placówki.

3. ZESTAWIENIE POTRZEB W ZAKRESIE SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ

a) rodzinnej pieczy zastępczej

pomoc dla rodzin zastępczych

- comiesięczna pomoc dla rodzin zastępczych planowana zgodnie z art.80 i 81 ustawy - **1.490.000 zł**
- dofinansowanie do wypoczynku dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych w wieku 6-18 lat planowana zgodnie z art. 83 ust. 1 pkt 1 ustawy - 37.800 zł
- jednorazowa pomoc na przyjęcie dziecka planowana zgodnie z art. 83 ust. 1 pkt 2 ustawy- 21.500 zł
- środki na utrzymanie lokalu mieszkalnego dla rodzin niezawodowych i zawodowych planowana zgodnie z art.83 ust.2 ustawy - 54.360 zł
- świadczenie na pokrycie wydatków związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki - planowana zgodnie z art. 83 ust. 21 pkt 2 lit. b ustawy - 15.000 zł
- świadczenie na pokrycie kosztów związanych z przeprowadzeniem remontu lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego planowana zgodnie z art. 83 ust. 4 ustawy- 15.000 zł

wynagrodzenia dla zawodowych rodzin zastępczych

- comiesięczne wynagrodzenie dla rodziny zawodowej - planowane zgodnie z art. 85 ustawy - 223.900 zł
- wynagrodzenie dla rodzin pomocowych planowane zgodnie z art. 85 ust. 6 i 7 ustawy - 5.250 zł
- wynagrodzenie dla pomocy domowej w zawodowych rodzinach zastępczych wychowujących powyżej 3 dzieci planowana zgodnie z art. 57 ustawy - 45.700 zł

pomoc dla usamodzielnianych wychowanków rodzin zastępczych

- comiesięczna pomoc na kontynuowanie nauki planowana zgodnie z art. 146. ust. 2 ustawy - 199.900 zł
- jednorazowa pomoc na usamodzielnienie planowana zgodnie z art. 149 ustawy - 43.250 zł
- jednorazowa pomoc rzeczowa na zagospodarowanie planowana zgodnie z art. 150 ustawy - 365.750 zł

wyliczenie środków finansowych jakie Powiat Jarosławski będzie przekazywał innym powiatom w ramach zawartych porozumień dotyczących umieszczania dzieci w rodzinach zastępczych

- powiatowi strzyżowskiemu - 12.600 zł
- powiatowi łańcuckiemu - 12.600 zł
- powiatowi rzeszowskiemu - 12.600 zł
- powiatowi przeworskiemu - 39.634,80 zł
- powiatowi lubaczowskiemu - 12.600 zł
- powiatowi przemyskiemu - 14.956,00 zł
- powiatowi krośnieńskiemu - 95.418,24 zł
- powiatowi piaseczyńskiemu - 47.406,46 zł
- gminie miejskiej Krosno - 42.824,40 zł
- miastu Przemyśl - 10.920 zł

Łącznie 2.448.919,90 zł

b) instytucjonalnej pieczy zastępczej

Potrzeby na 2017r. dotyczące pokrycia finansowego zawartych/ obowiązujących porozumień - wydatki:

Powiat Przemyski: 77.969,60zł.

Powiat Lubaczowski: 121.365,51zł

Powiat Przeworski: 125.055,56zł.

Miasto Tarnów: 56.800,00zł.

Planowane do realizacji dochody Powiatu:

Powiat Kolbuszowski: 48.534,98zł.

Powiat Lubaczowski: 48.534,98zł.

Powiat Rzeszowski: 97.069,96zł.

Powiat Przeworski: 194.139,92zł.

Miasto Gliwice: 48.534,98zł.

Kwoty potrzebne na:

- kontynuowanie nauki: 165.386,40zł.

- pomoc na wypłatę ewentualnej pomocy na zagospodarowanie w formie rzeczowej: 80.856,00zł.

- Wypłata ewentualnych usamodzielnień: 113.358,00zł.

Powyższe kwoty ujęto w planie finansowym na 2017r. mogą one ulec zmianie w zależności od potrzeb zgłaszanych przez wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz wychowanków młodzieżowych ośrodków wychowawczych.